

Souhlásky

1 Říkej postupně písmena abecedy, a kdykoli vyslovíš měkkou, tvrdou či obojetnou souhlásku, zapiš ji do tabulky. Soupisy souhlásek ti pomůžou při řešení dalších úloh na této straně.

Pokud se některé souhlásky do tabulky nehodí, napiš je do koše. Proč se do tabulky nehodí?

Měkké souhlásky

Tvrdé souhlásky

Obojetné souhlásky

2A Ke kódům vymysli vždy alespoň jedno slovo (T – tvrdá souhláska, M – měkká souhláska, S – krátká či dlouhá samohláska).

a) MST

b) TST

c) TSTT

d) TSTS

2B Teď si zkus těžší variantu úlohy 2A. Ke každému kódu vymysli slovo zadaného slovního druhu (1 – podstatné jméno, 2 – přídavné jméno, 5 – sloveso).

a) TTST (1)

b) TTST (5)

c) MSTS (2)

d) MSTST (5)

3A Vymýšlej a zapisuj slova, která se skládají pouze z jedné či ze dvou zadaných samohlásek a z obojetných souhlásek. Hlávky mohou být ve slově v libovolném pořadí. Může jít o kterýkoli slovní druh a tvar slova. Pozor, jedno políčko nelze vyplnit a u některých je to obtížné!

Samohlásky	Slova se třemi písmeny	Slova se čtyřmi písmeny	Slova s pěti písmeny
E			
O			
A			
E, E			
O, E			
A, E			

3B Napiš vtipnou větu či souvětí začínající slovem, které máš v úloze 3A v políčku vlevo nahoře. Musí obsahovat ještě alespoň tři další slova z tabulky, a to ve stejném tvaru jako v tabulce.

4A

Doplň do modrých políček ve slovech z pranostik měkké a tvrdé slabiky. V každé z pranostik chybí i dvě rýmující se slova. Najdi je v nabídce, doplň tvrdé a měkké slabiky i do nich a napiš slova do zelených políček.

zá __, le __ vý,
zaje __, neúro __,
da __, největ __,
p __ z __ vý, vo __

4B

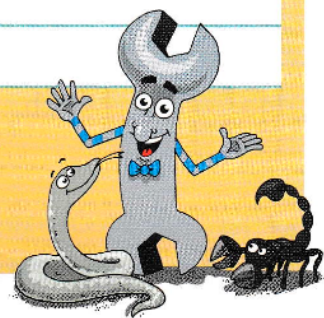
Vypiš z pranostik v úloze 4A slova, která obsahují i, í, y, ý po obojetné souhlásce. Vyber si alespoň dvě z nich a vytvoř s jejich pomocí novou pranostiku. Zachovej tvar slov.

slova:

pranostika:

- a) Podzim je vž ____,
k ____, ž sedlák ne ____.
- b) Hus ____, ko ____, ch ____,
zima bývá ____.
- c) Teplé ____ – dobře
se ovo ____, i vínu ____.
- d) V listopadu p ____, liš mnoho sněhu
a ____, to známka
p ____, š ____, ____.

Pranostika je rčení, které dává do souvislosti dění v přírodě nebo v zemědělství s tím, jaké je počasí. Obvykle obsahuje rýmy. Např. „Na svatého Jiří vylézají z děr hadi a štíři.“

5A

Najdi v každé větě ukrytý název zvířete, který obsahuje i/í, y/ý po obojetné souhlásce.

- a) Oddělej ten kovový poklop i celou ochrannou fólii.
- b) Venku zpívali ptáci a podzimní stromy šustily ve větru.

5B

Doplň do textu slovo ukryté v první větě úlohy 5A a slova s ním příbuzná, která najdeš v nabídce. Doplň do nich chybějící písmeno i/y. Poradíme ti, že je u všech příbuzných slov stejné.

op_čákům, op_ce,
op_činci, op_čím,
op_čárnu, op_čky,
op_čátka, op_čit

Brácha říkal, že prý se člověk vyvinul z _____. Maminka se smála, že my dva určitě. A že to u nás v pokoji vypadá jako v _____. ! A tak jsme vyrazili do zoo, abychom jí dokázali, že oproti _____ jsme zlatíčka. _____ ve výběhu běhala a skákala, ale neprováděla žádnou _____. ! Zkusili jsme je rozveselit. Šklebili jsme se, vrískali, dělali _____ a věřili, že se po nás budou _____. Jenže ono nic. Zdá se, že v _____ výběhu je vážně větší klid než u nás...

5c

Uveď alespoň tři slova příbuzná ke slovu ukrytému v druhé větě úlohy 5A. Je v nich stejné i/y jako v tomto slově. Pak napiš o daném zvířeti krátký text a svá slova v něm použij.